

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **R. K.**, zastoupeného Mgr. Markem Hudlickým, advokátem se sídlem Františkánská 120/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2016, čj. OAM-423/ZA-ZA11-ZA17-2016, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2016, čj. 60 Az 21/2016-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl, neboť žalobní námitky nepovažoval za důvodné.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu vyplývajícího z § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhoval zrušit napadený rozsudek a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Součástí kasační stížnosti učinil stěžovatel též návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch její přijatelnosti uvedl, že pochybení, jehož se při posouzení věci dopustil krajský soud, má dopad do jeho hmotněprávního postavení, neboť mu odnímá možnost získat azyl.

[5] K vlastnímu důvodu kasační stížnosti uplatněnému podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. doplnil, že krajský soud, stejně jako žalovaný, nesprávně posoudil splnění podmínek pro

udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu. Stěžovatel míní, že rozhodnutí žalovaného i krajského soudu jsou diskriminační, nesoucí prvky libovůle orgánu veřejné moci. Krajský soud v napadeném rozsudku zasáhl do subjektivních práv stěžovatele a jeho rozsudek je v rozporu se zájmy na ochranu soukromého a rodinného života.

[6] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem, že v jeho případě není dána obava způsobení vážné újmy v podobě hrozícího trestního postihu v zemi původu. Poukázal na skutečnost, že již byl vydán povolávací rozkaz do armády, který přiložil ke kasační stížnosti. Z něj je zjevné, že se stěžovatel měl dne 30. 11. 2016 dostavit k lékařské prohlídce k vojenskému komisariátu ve městě Stryj pro účely výkonu vojenské služby podle nařízení Ministerstva obrany Ukrajiny ze dne 15. 11. 2016. K uvedené skutečnosti mělo být přihlédnuto vzhledem k § 28 odst. 7 zákona o azylu. Jelikož se stěžovatel k lékařské prohlídce nedostavil, má za to, že mu bezprostředně hrozí vznik újmy v podobě trestního stíhání. Reálně mu tedy hrozí vážná újma v podobě vážného ohrožení života v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Po obdržení povolávacího rozkazu by měl v ukrajinské armádě bojovat proti tzv. proruským separatistům, na jejichž straně válčí jeho strýc I. K. nebo bývalí spolužáci D. Š. a A. Š. Podle stěžovatele jsou z uvedených důvodů splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu. Neudělení azylu či humanitárního azylu bude mít za následek vyhoštění a následně bude stěžovatel nucen nastoupit do armády na Ukrajině, což zasáhne do jeho života.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správního spisu, napadené rozhodnutí i rozsudek krajského soudu, s tím, že byly vydány v souladu s právními předpisy. Zrekapituloval, že se dostatečně zabýval všemi důvody sdělenými stěžovatelem v průběhu správního řízení, jimiž odůvodnil svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž shledal důvod pro udělení některé z jejích forem. Poukázal na to, že kasační důvody se převážně shodují s těmi, jež byly předmětem žaloby; stěžovatel tak v kasační stížnosti v podstatě jen polemizuje se závěry krajského soudu a vyjadřuje svůj nesouhlas s právním posouzením uplatněných důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Poukázal také na Výnos č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 prezidenta Ukrajiny Petra Porošenka o demobilizaci posledních branců a záložníků povoláných do armády během bojů s proruskými separatisty na východě země, podle nějž by nadále do bojů měli být nasazováni jen profesionální vojáci a do konce roku by se podle něj měli domů vrátit všichni zmobilizovaní vojáci a branci povolání k povinné službě s tím, že nadále se nebudou posílat do oblasti bojů. Tuto skutečnost potvrzuje i zpráva ČTK ze dne 2. 11. 2016, podle níž s odvoláním na agenturu AFP „na východě Ukrajiny už nejsou podle Porošenka mobilizovaní vojáci, pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády“.

[8] Žalovaný z uvedených důvodů navrhl kasační stížnost zamítnout, nebude-li pro nepřijatelnost odmítnuta. K návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti doplnil, že je bezpředmětná, jelikož kasační stížnost má v této věci odkladný účinek ze zákona.

V.

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu

přijatelnosti (jako neurčitěho právního pojmu) a demonstrativním výčtem jeho typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[10] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil. Jak vyplývá ze závěrů výše citovaného usnesení, pochybení krajského soudu má dopad do hmotněprávního postavení účastníka zejména tehdy, pokud spočívá v nerespektování ustálené judikatury a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva a toto pochybení bylo tak výrazné intenzity, že se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Takových pochybení se však krajský soud v projednávané věci nedopustil.

[11] Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že konkrétní námitky stěžovatele uplatněné v žalobě se týkaly tvrzených pochybení žalovaného při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a dále doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. Právě těmito výtkami se v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. zabýval krajský soud. Namítá-li tedy stěžovatel nyní v kasační stížnosti (byť ve zcela obecné rovině a jedinou větou) též nesprávné posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13 a § 14b zákona o azylu, jedná se o námitky nepřipustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[12] Nad rámec uvedeného však přesto Nejvyšší správní soud doplňuje, že nepřehlédl, že možností udělení kterékoliv z forem mezinárodní ochrany se v souladu s § 28 odst. 2 zákona o azylu zabýval žalovaný. Nepodpořil-li tedy stěžovatel žalobní námitky argumentací jdoucí proti jeho závěrům o neudělení azylu podle § 12, resp. § 13 zákona o azylu, nebo doplňkové ochrany ve smyslu § 14b zákona o azylu, nemohl se jimi zabývat ani krajský soud; řízení před ním je ovládáno dispoziční zásadou, a tudíž je věci účastníka řízení, aby v rámci uplatněných žalobních bodů uvedl, z jakých skutkových a právních důvodů rozhodnutí žalovaného napadá. Krajský soud nemůže za účastníka řízení takové důvody doplňovat nebo nad rámec žalobních bodů vyhledávat.

[13] Výtky stěžovatele vznesené jím v kasační stížnosti tak mohly účinně směřovat jen proti důvodům, na nichž byl napadený rozsudek krajského soudu založen (*ratio decidendi*). Jedná-li se o neudělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu, stěžovatel v kasační stížnosti nově poukázal na povolávací rozkaz (vydaný blíže neurčeného dne), podle něž se měl dostavit dne 30. 11. 2016 k lékařské prohlídce za účelem nastoupení výkonu vojenské služby podle nařízení Ministerstva obrany Ukrajiny ze dne 15. 11. 2016. Jelikož uvedená skutečnost (vydání povolávacího rozkazu) nebyla v řízení před správními orgány, ale ani v řízení před krajským soudem vůbec uplatněna (nastala až po vydání napadeného rozsudku), nemohla být předmětem posouzení ze strany správních orgánů ani krajského soudu.

[14] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu dává jinak odpověď na všechny stěžovatelovy výtky, jež vznášá v kasační stížnosti.

[15] Namítané pochybení při posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (vážené ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního

ozbrojeného konfliktu) Nejvyšší správní soud z napadeného rozsudku nedovodil. K potenciální hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu jako předpokladu pro udělení doplňkové ochrany se kasační soud vyslovil již mnohokrát a jeho závěry tak netřeba znovu opakovat (srov. např. jeho usnesení ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014-17, ze dne 31. 3. 2015, čj. 4 Azs 15/2015-28, ze dne 26. 10. 2016, čj. 2 Azs 270/2016-29 a řadu dalších).

[16] Namítal-li stěžovatel, že důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle výše uvedeného ustanovení zákona o azylu je skutečnost, že by po obdržení povolávacího rozkazu měl bojovat proti tzv. proruským separatistům, pak Nejvyšší správní soud doplňuje, že pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být splněna mimo jiné podmínka, že je žadatel o udělení mezinárodní ochrany civilista (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008-68). Vzhledem ke stěžovatelově argumentaci, jež je opřena o jeho postavení vojáka, tuto podmínku nemůže stěžovatel splňovat a vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu mu nemůže hrozit.

[17] Také z hlediska posouzení možnosti udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu nelze napadenému rozsudku vytknout pochybení, která by měla dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Důvody udělení humanitárního azylu spatřoval stěžovatel ve stejných skutečnostech, pro něž se dovolával udělení doplňkové ochrany. Na to poukázal krajský soud na straně 9 napadeného rozsudku. Správně přitom zdůraznil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a možnost jeho udělení je věcí správního uvážení. Úvahy žalovaného, na nichž založil svůj závěr o neudělení humanitárního azylu v napadeném rozhodnutí, krajský soud posoudil podle zásad vyplývajících z judikatury kasačního soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004 čj. 5 Azs 47/2003-48, nebo ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004).

[18] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud se v napadeném rozsudku jednotlivě vyjádřil ke všem uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a důkazy, tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající hmotněprávní normy a v napadeném rozsudku zohlednil též judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci. Nedopustil se přitom ani judikatorního odklonu ani hrubého pochybení při výkladu hmotného práva.

VI.

[19] S ohledem na skutečnost, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[20] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nerozhodoval, neboť kasační stížnost v posuzované věci měla odkladný účinek ze zákona (srov. § 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelův návrh byl tudíž nadbytečný.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. dubna 2017

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu